

Boris Antić

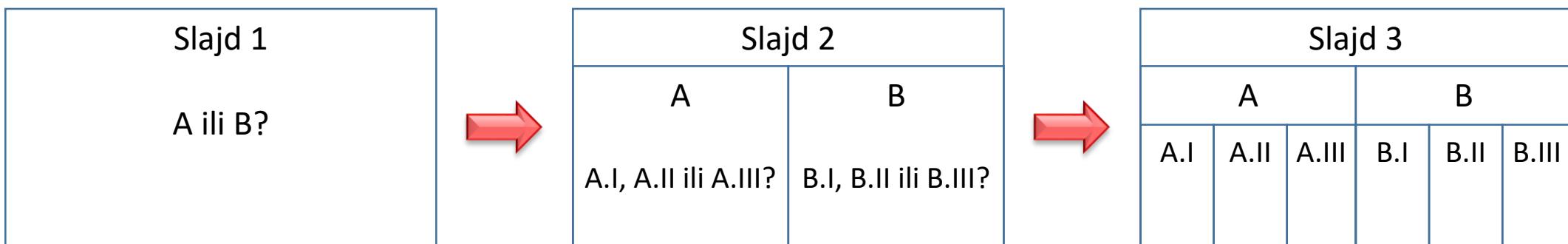
Merni sistemi u telekomunikacijama

Onlajn laboratorijske vežbe

Primer kako funkcionišu delovi sa merenjima

- Prvi slajd – rezutati merenja na osnovu kojih sledi odluka: A ili B?
- Drugi slajd – podeljen na dva dela A i B. Pratite samo onaj deo koji ste odabrali. Na svakom od tih delova postoje novi rezultati merenja i nova odluka A1, A2, A3, odnosno B1, B2 ili B3? Itd.

- Na kraju u izveštaj pišete samo ono rešenje na kome ste završili

Važno

- U nekim delovima vežbe ima više od jednog ispravnog puta, a u nekima samo jedan
- Ne postoji način da se na osnovu rezultata zaključi da li ste odabrali pravi put ili ne
- Jedini garantovan način da pogrešite je da prepisujete

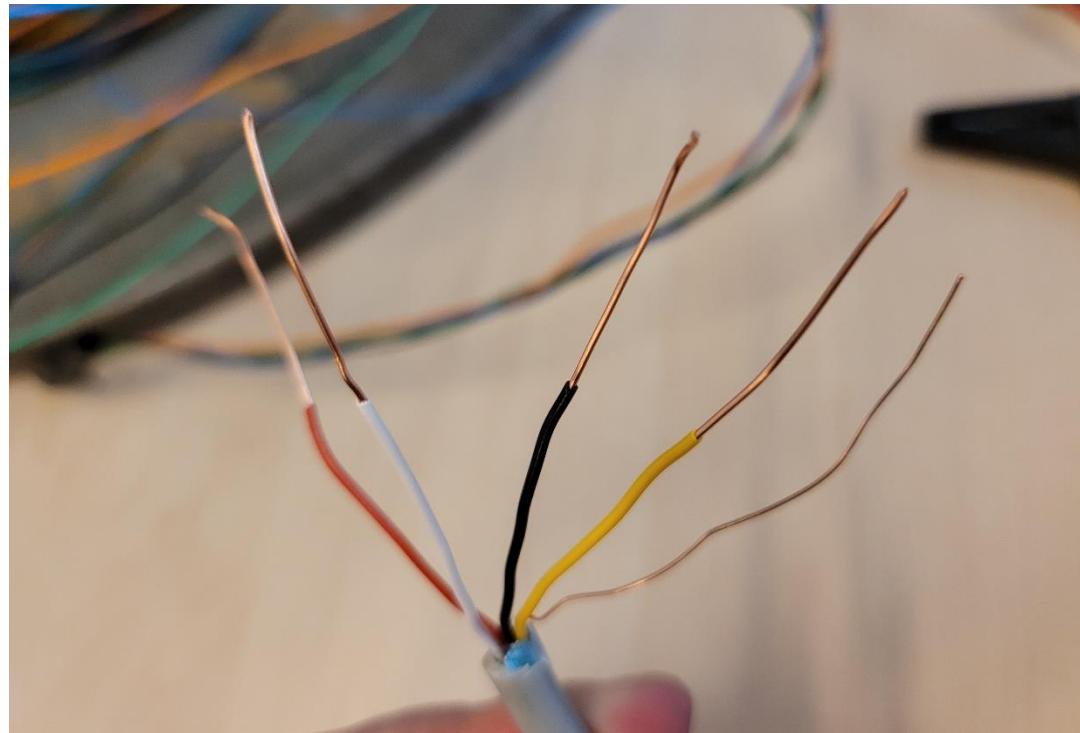
Šta pišemo u izveštaj?

- Ime prezime, broj indeksa, naslov
- Odgovore na teorijska pitanja
- Za svaki od slučajeva pišemo koju smo odluku doneli
- Za svaku odluku pišemo objašnjenje ZAŠTO smo je doneli
- Odluka ne donosi nikakve poene. Objasnjenje donosi poene
- Nije važno ako u nekom delu pogrešite, važno je da pratite vežbu i budete skoncentrisani na ono što se trenutno dešava, a ne da idete unazad i ispravljate

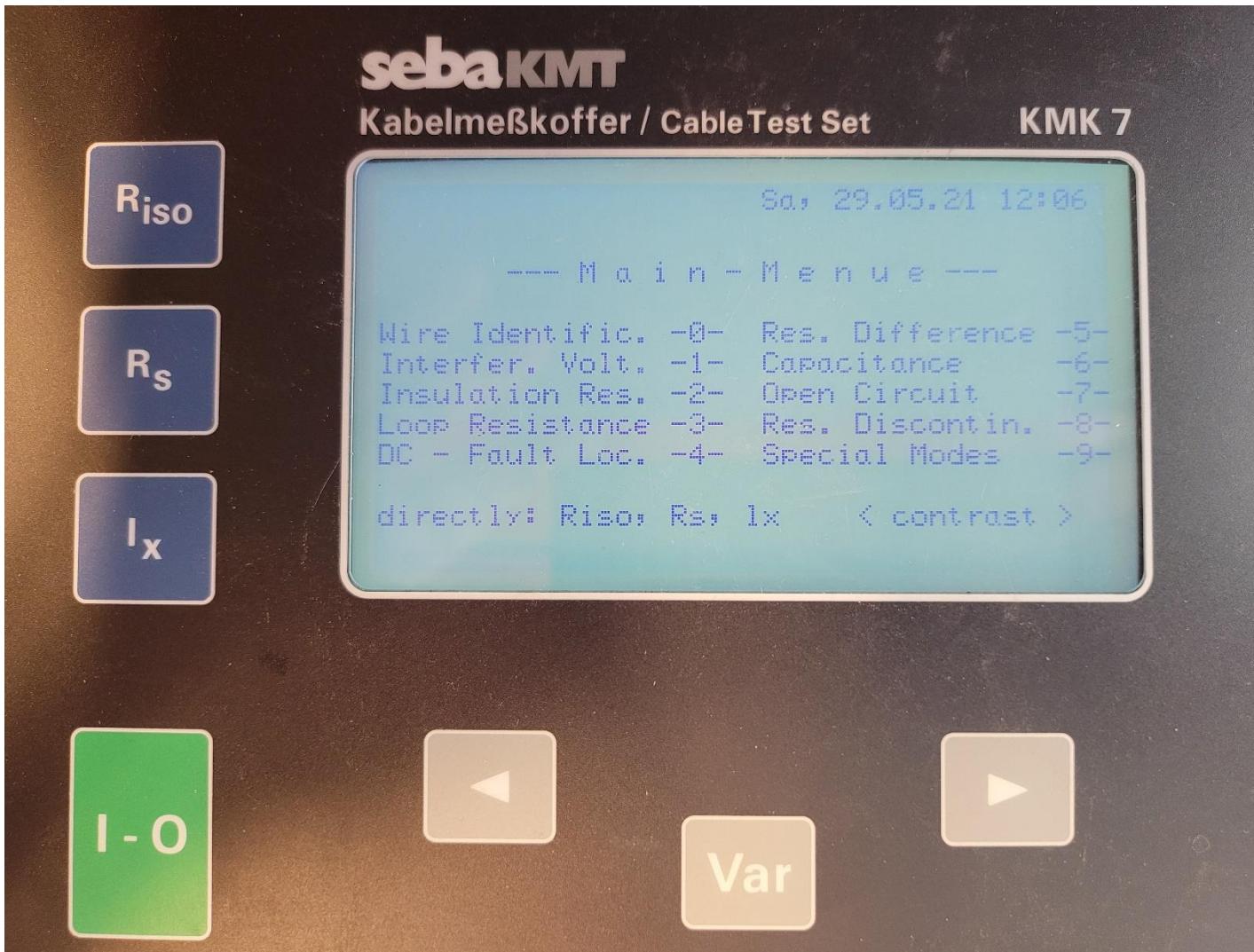
Instrument i instalacija

- Četvroka: dve parice plus zemlja
- Mi ćemo ih zvati po bojama:
crvena, crna, bela, žuta i zemlja

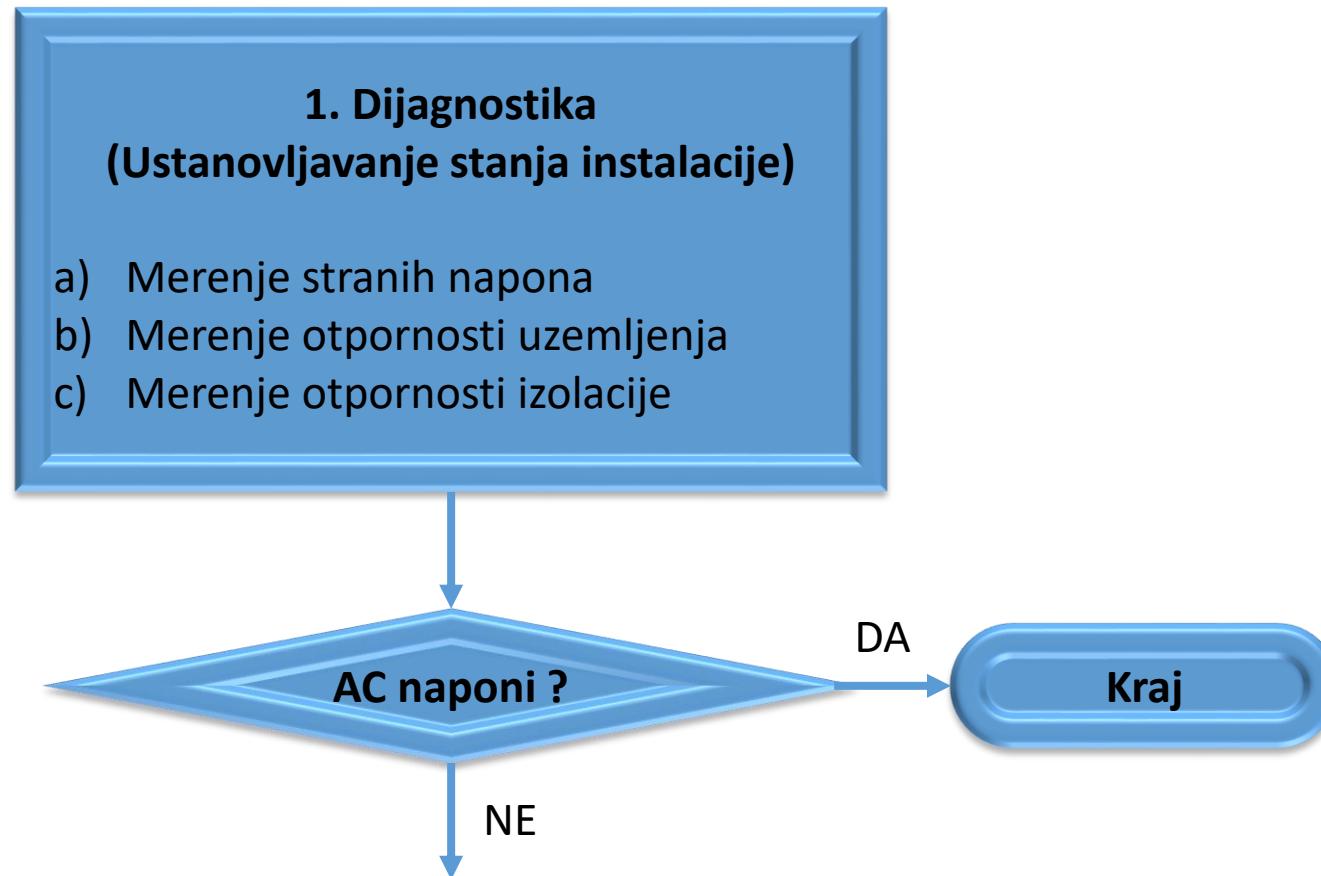

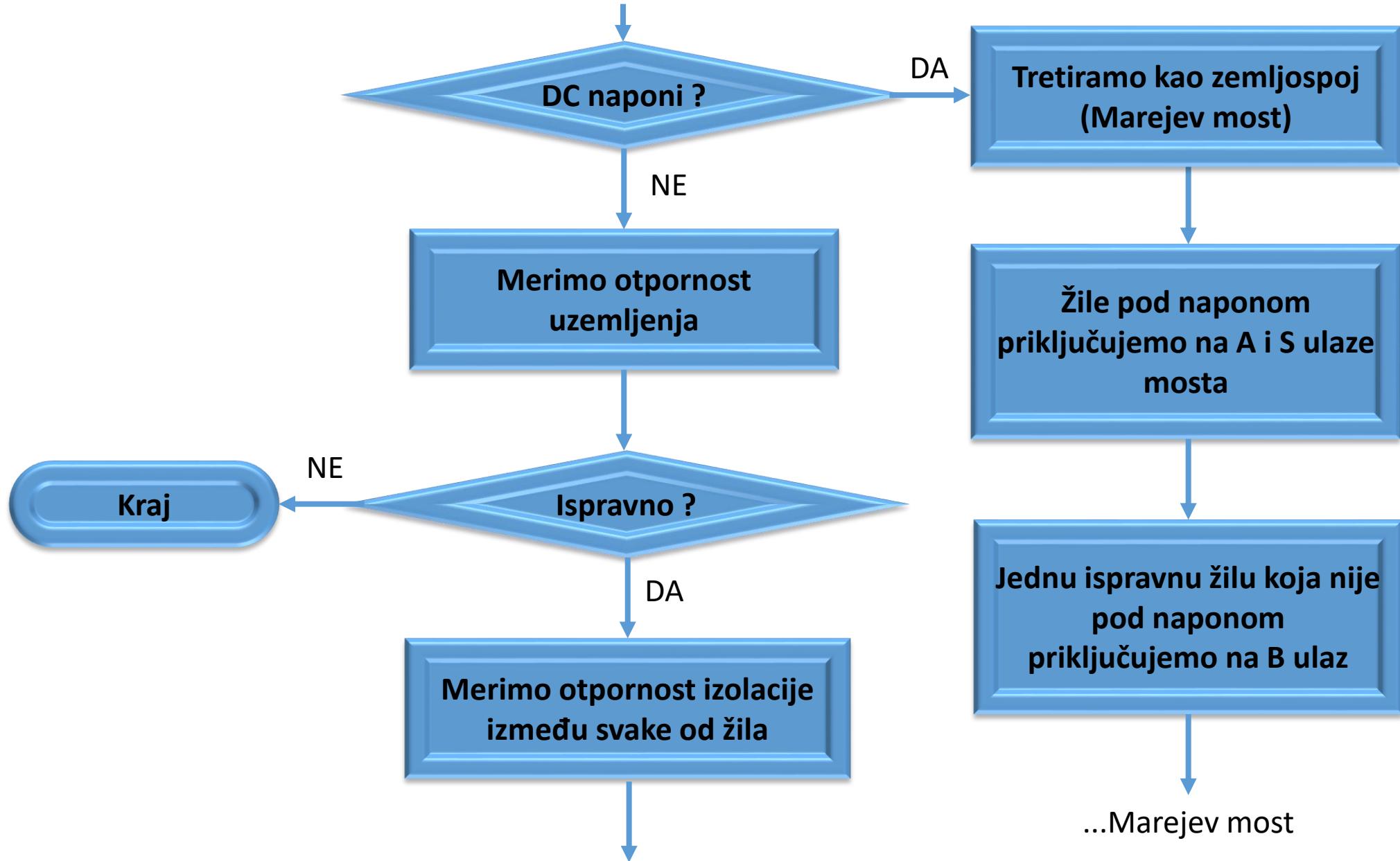
Opcije instrumenta

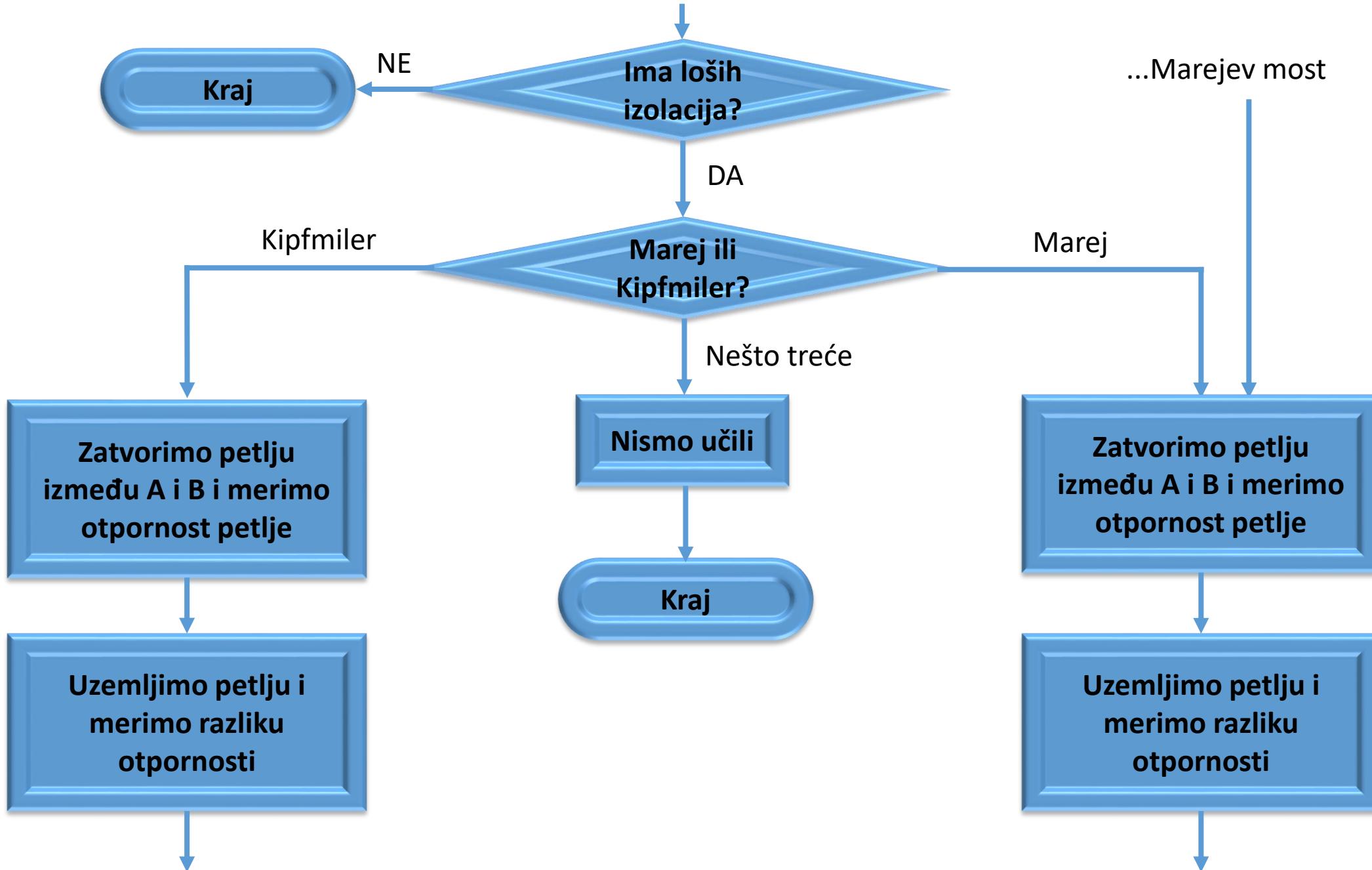

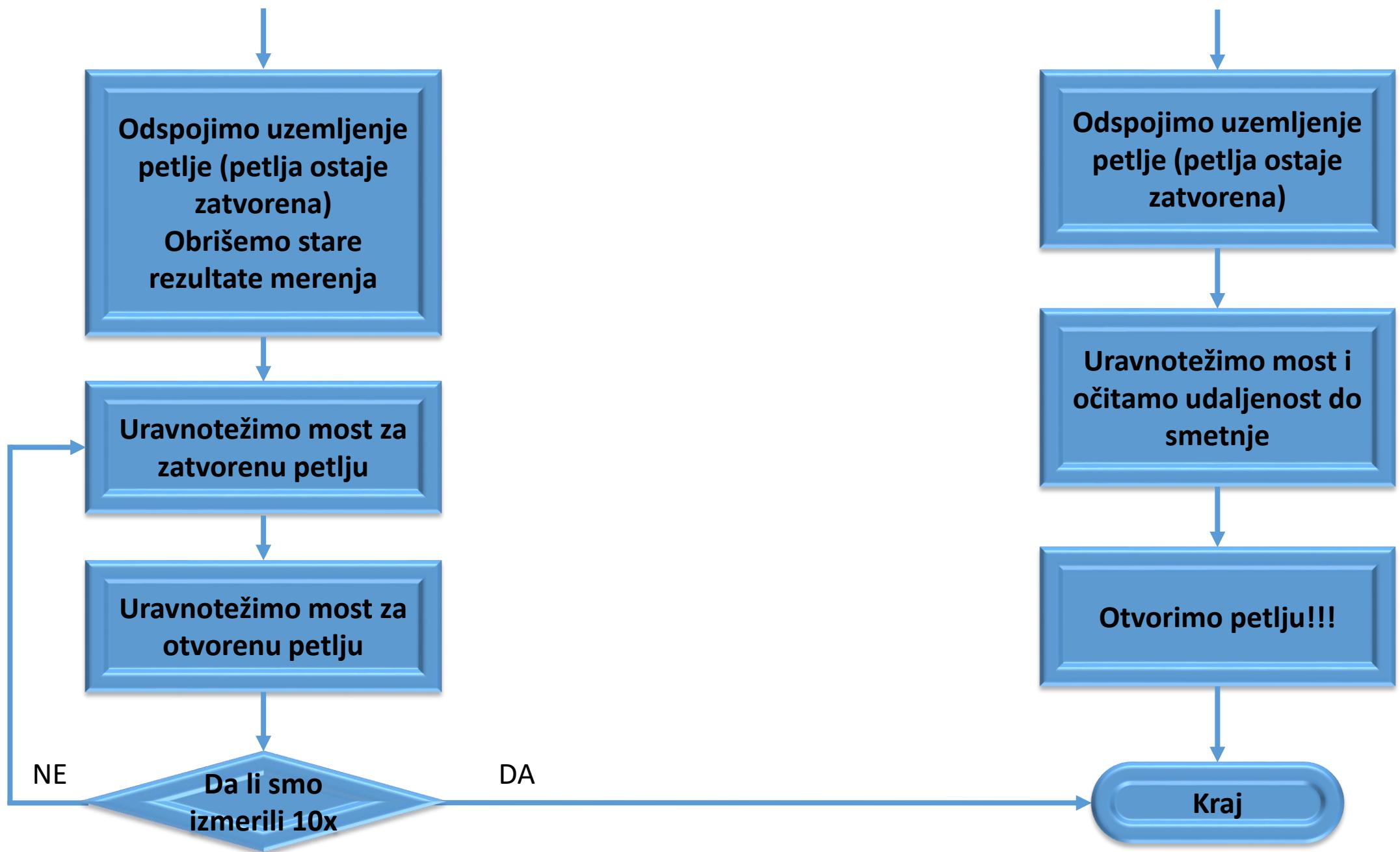
Teorijski uvod

- Podsetnik na algoritam merenja za slučaj da postoje uslovi za predlociranje smetnje kablovskim mernim mostom

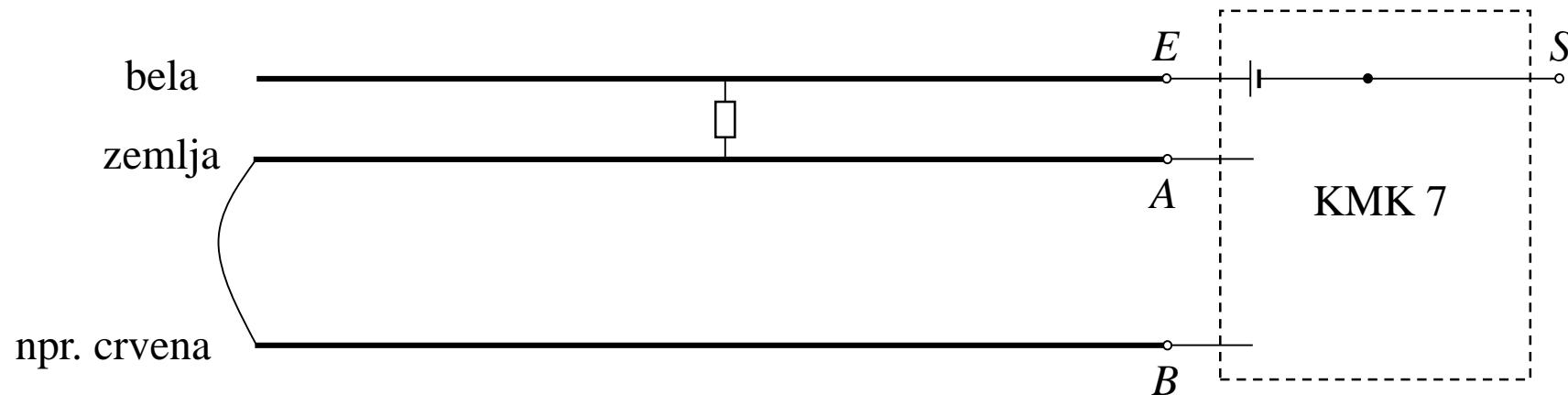

Teorijska pitanja

- Koja su pripremna merenja za mostne metode?
- Koji su formalni uslovi za primenu Marejevog mosta?
- Koji su formalni uslovi za primenu Kipfmilerovog mosta?
- Napišite odgovore u izveštaj!

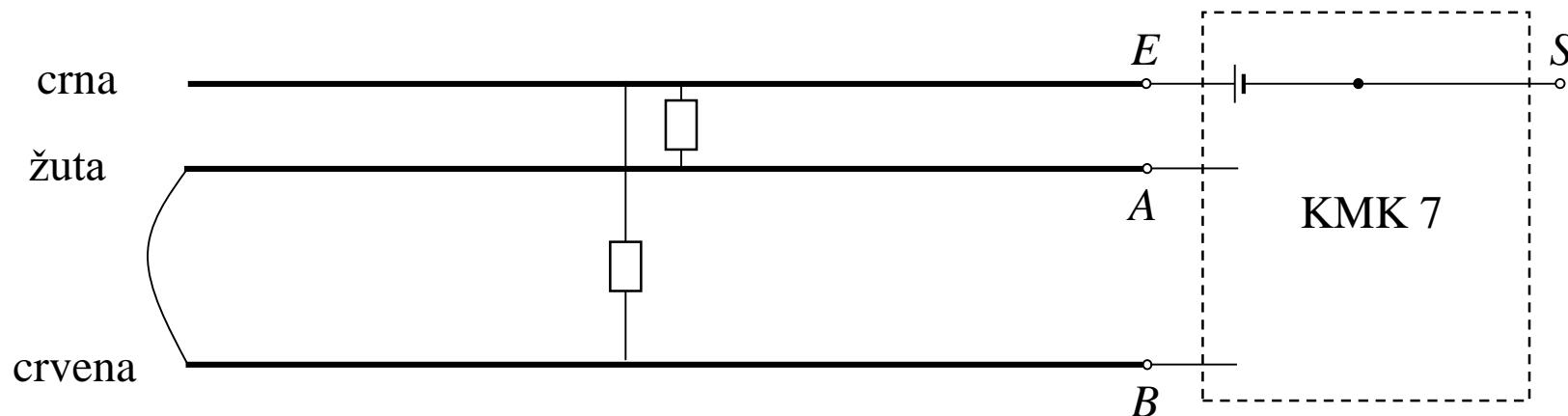
Odabir žila – Marejev most

- Bilo koja od dve neispravne žile na A ulaz. Ona druga na E (ili S ako je reč o stranom DC naponu). Ispravna žila na B ulaz. Petlju zatvaramo između ispravne i jedne od neispravnih koju smo doveli na ulaz A
- Npr. ako je izmereno $47 \text{ k}\Omega$ između bele i zemlje...

Odabir žila – Kipfmilerov most

- Pogledamo koje kombinacije otpornosti imamo
- Npr. žuta-crvena $1 \text{ M}\Omega$, žuta-crna $380 \text{ k}\Omega$ i crna-crvena $1,38 \text{ M}\Omega$
- Uočimo najgoru i najbolju kombinaciju. Zajednička žila ide na E ulaz
- Na A ide par od najgore kombinacije, a na B par od najbolje (najispravnije)

Važno

- Iz ovoga studenti pogrešno zaključe:
  - Ako imam jednu neispravnu izolaciju (dve žile) → Marej
  - Ako imam dve ili više neispravnih izolacija → Kipfmiler
- To je **POTPUNO POGREŠNO!**

Primer #1: Jedna izolacija je $8 \text{ M}\Omega$, ostale su ispravne ($>3 \text{ G}\Omega$)

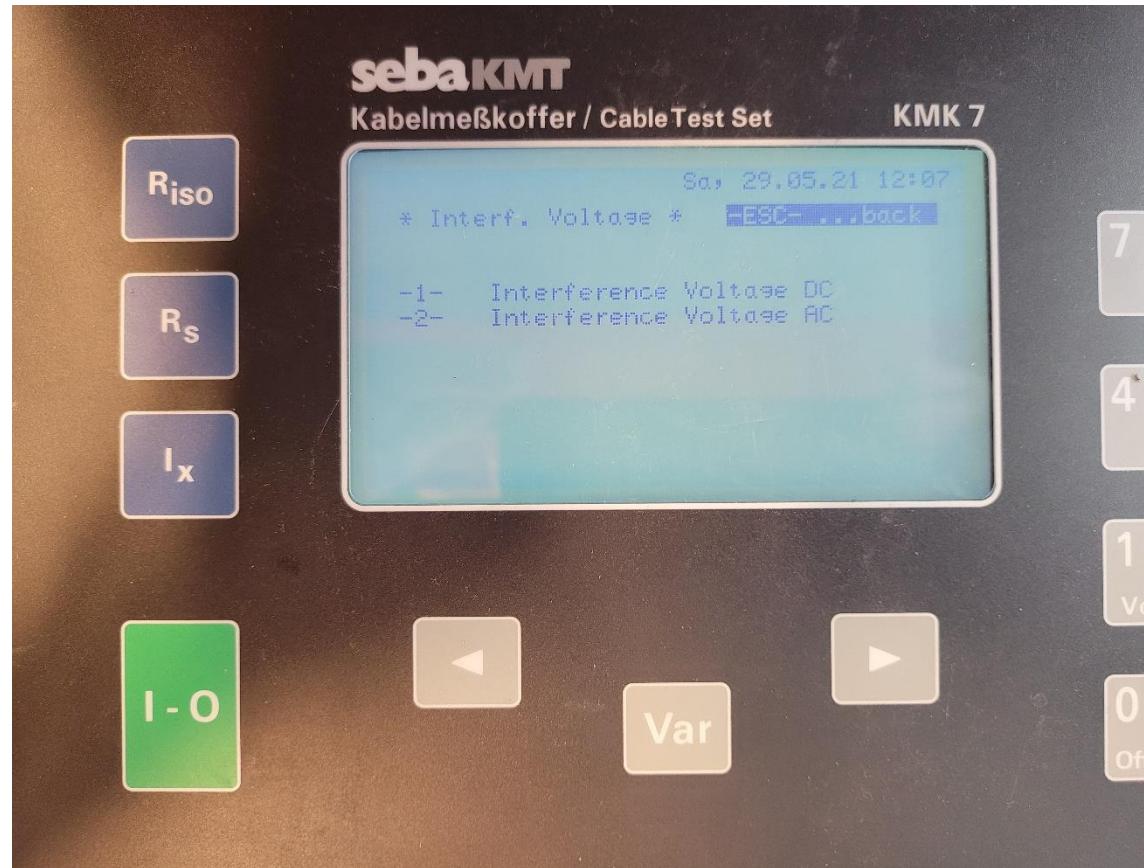
Primer #2: Dve izolacije su loše, jedna je $0 \text{ }\Omega$, a druga $100 \text{ k}\Omega$

Primer #3: Dve izolacije su jednakо loše i iznose oko $380 \text{ k}\Omega$

Situacija #1

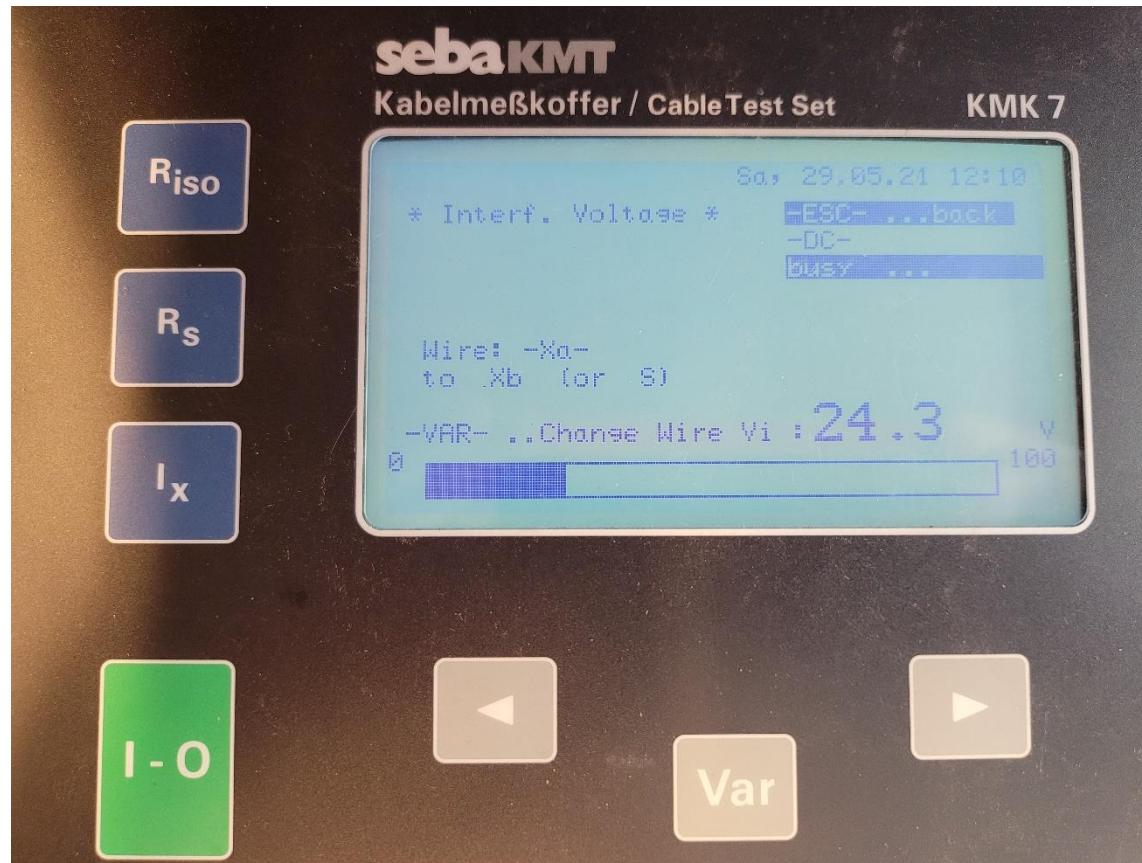
- Merenjem stranih AC napona nije ustanovljena smetnja

Situacija #1

- Merenjem stranih DC napona ustanovljena je smetnja između žute i crvene žile od 24,3 V. Ostale žile nisu pod naponom.

- Kako treba povezati žile na ulaze mosta?
  - žuta na E, bela na A, crvena na S
  - zemlja na E, crvena na A, žuta na B
  - crvena na S, žuta na A, bela na B
  - žuta na E, crvena na A, crna na B

Situacija #1

a)

Dužina linije
je 2,34 km

b)

Dužina linije
je 1,74 km

c)

Dužina linije
je 894 m

d)

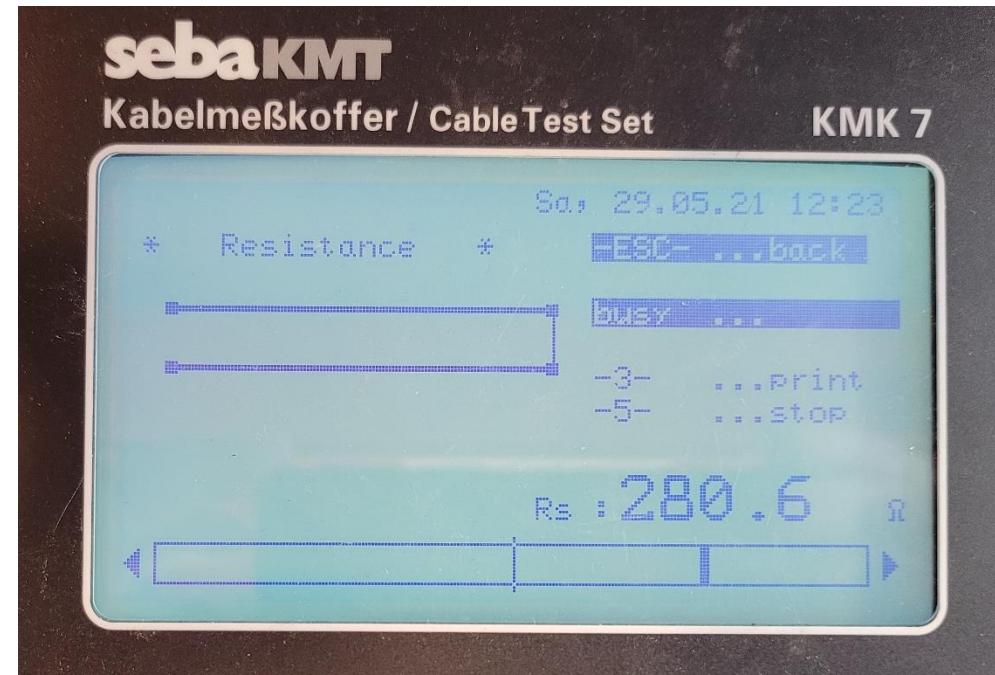
Dužina linije
je 2,00 km

- Ostatak je isti za sve!

Situacija #1 – svi!

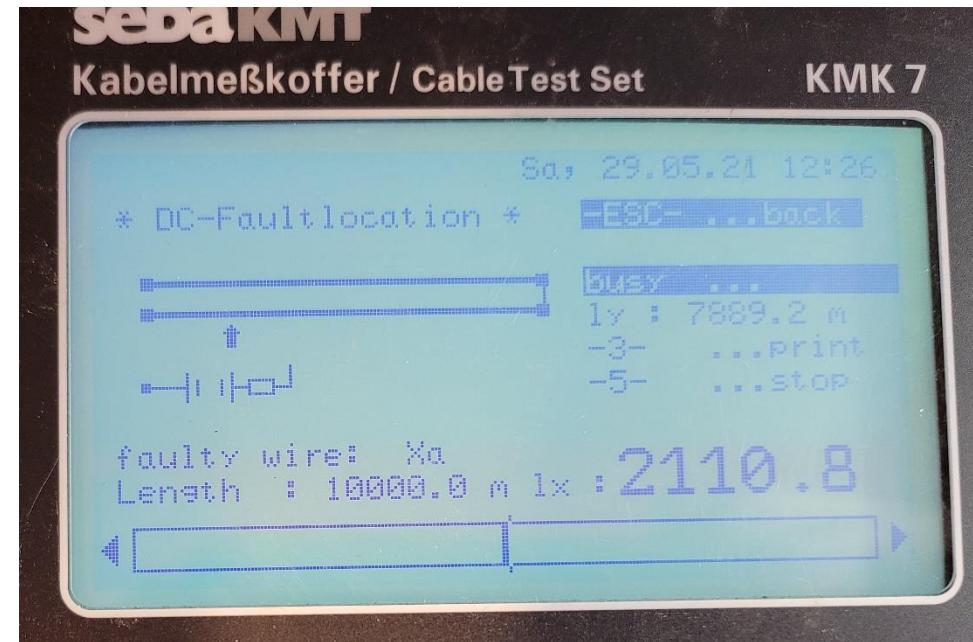
- Nacrtajte raspored povezivanja žila na ulaze mosta i gde treba zatvoriti petlju
- Merenjem otpornosti petlje izmereno je:

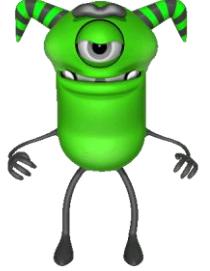
Situacija #1 – svi!

- Nakon uravnotežavanja most je pokazao 2110,8 podeoka od 10000,0

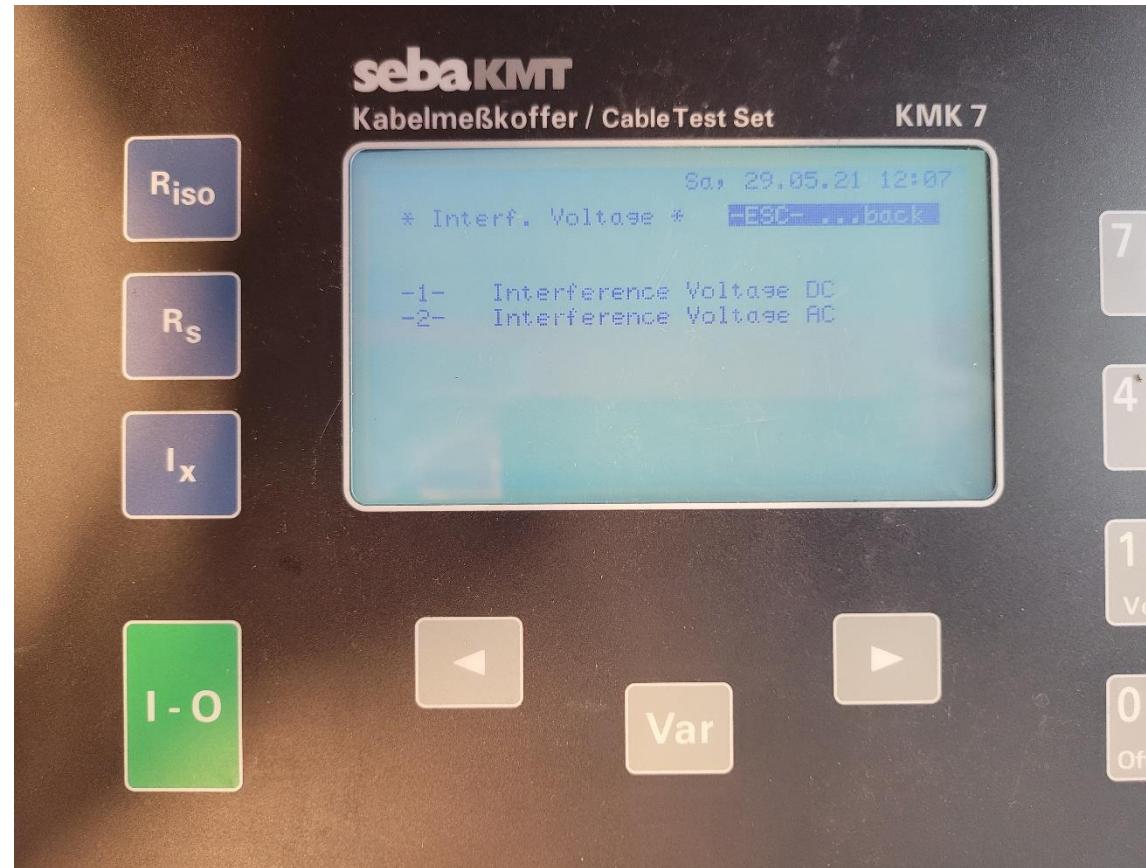

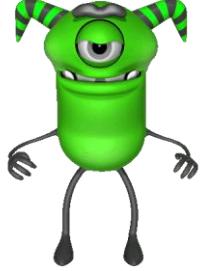
- Izračunajte udaljenost do smetnje
- Šta treba uraditi na kraju merenja?

Situacija #2

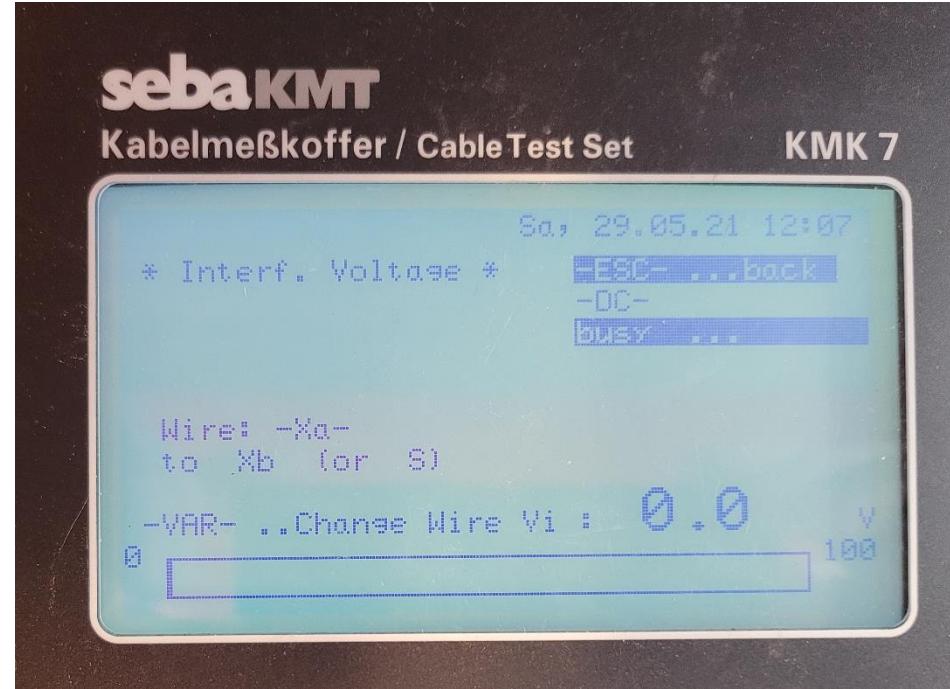
- Merenjem stranih AC napona nije ustanovljena smetnja

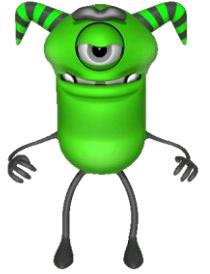

Situacija #2

- Merenjem stranih DC napona nije ustanovljena smetnja

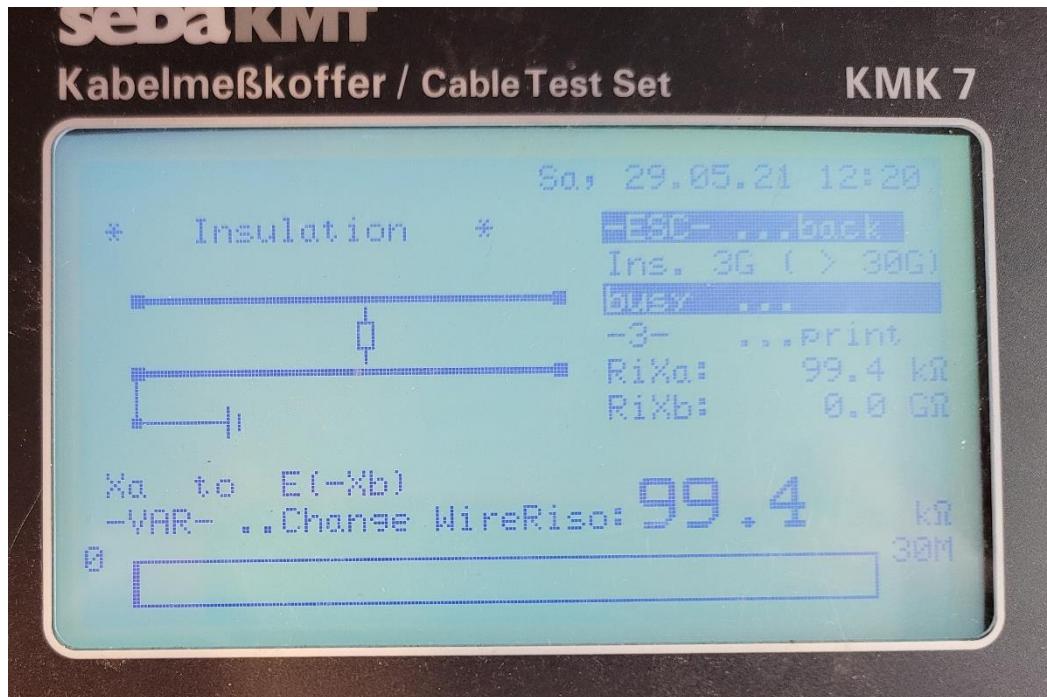

- Merenjem otpornosti uzemljenja nije ustanovljena smetnja

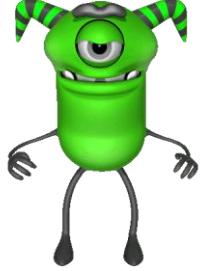

Situacija #2

- Merenjem otpornosti izolacije izmerena je otpornost od oko $100\text{ k}\Omega$ između crne i crvene žile. Ostale izolacije su ispravne ($>3\text{ G}\Omega$)

- Kako treba povezati žile na ulaze mosta?
  - crna na E, crvena na A, bela na B
  - crvena na E, crna na A, žuta na B
  - crna na E, bela na A, žuta na B
  - crvena na S, žuta na A, crna na B

Situacija #2

a)

Dužina linije
je 1,00 km

b)

Dužina linije
je 2,00 km

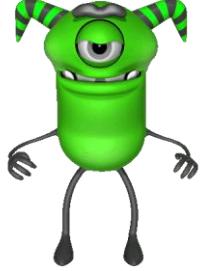
c)

Dužina linije
je 3,00 km

d)

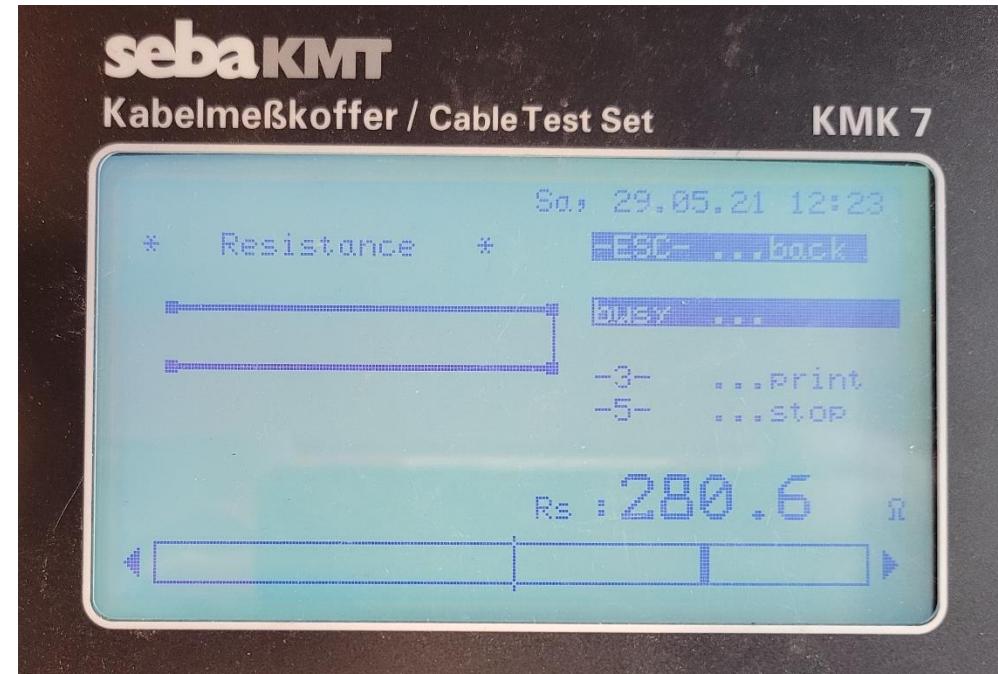
Dužina linije
je 4,00 km

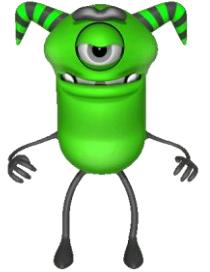
- Ostatak je isti za sve!

Situacija #2 – svi!

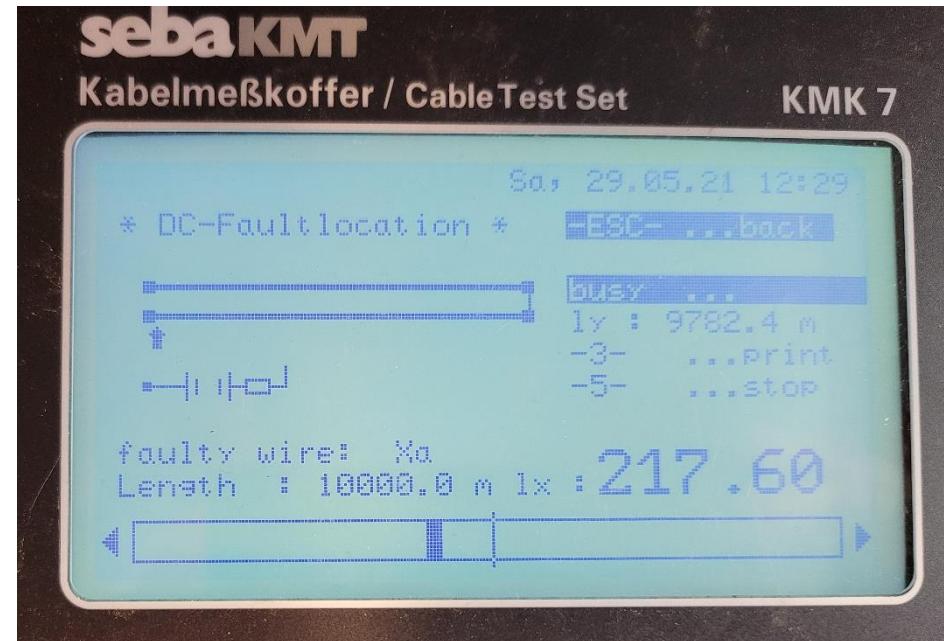
- Nacrtajte raspored povezivanja žila na ulaze mosta i gde treba zatvoriti petlju
- Merenjem otpornosti petlje izmereno je:

Situacija #2 – svi!

- Nakon uravnotežavanja most je pokazao 217,60 podeoka od 10000,0

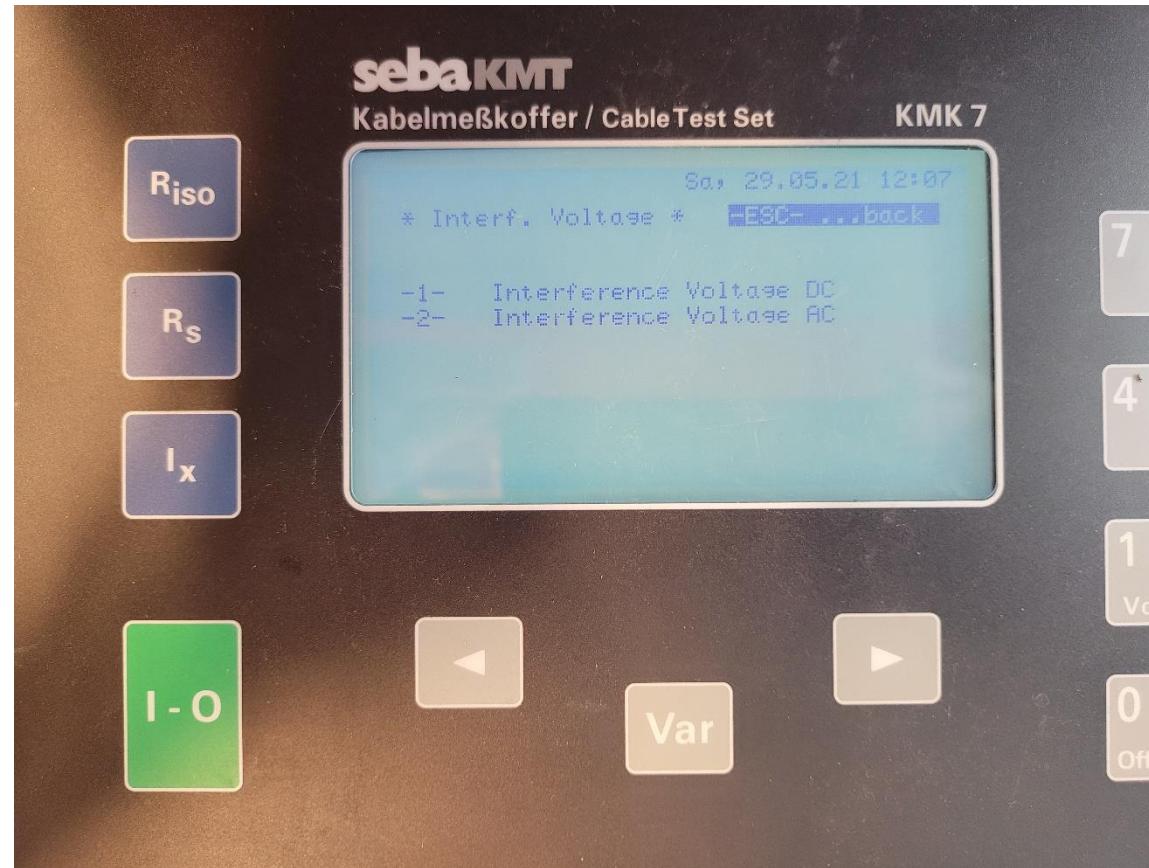

- Izračunajte udaljenost do smetnje
- Šta treba uraditi na kraju merenja?

Situacija #3

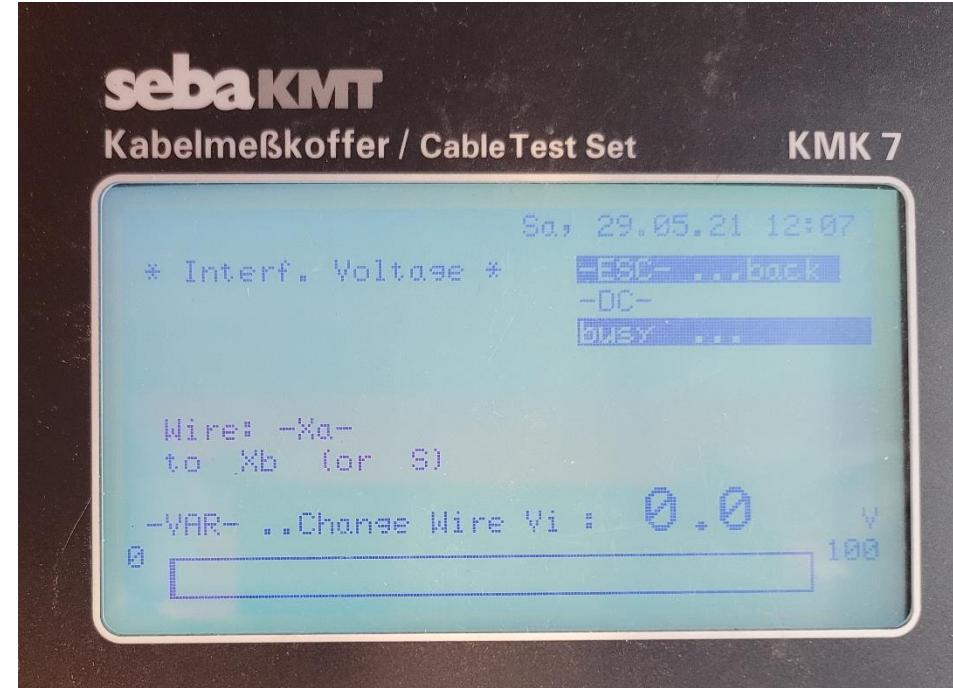
- Merenjem stranih AC napona nije ustanovljena smetnja

Situacija #3

- Merenjem stranih DC napona nije ustanovljena smetnja

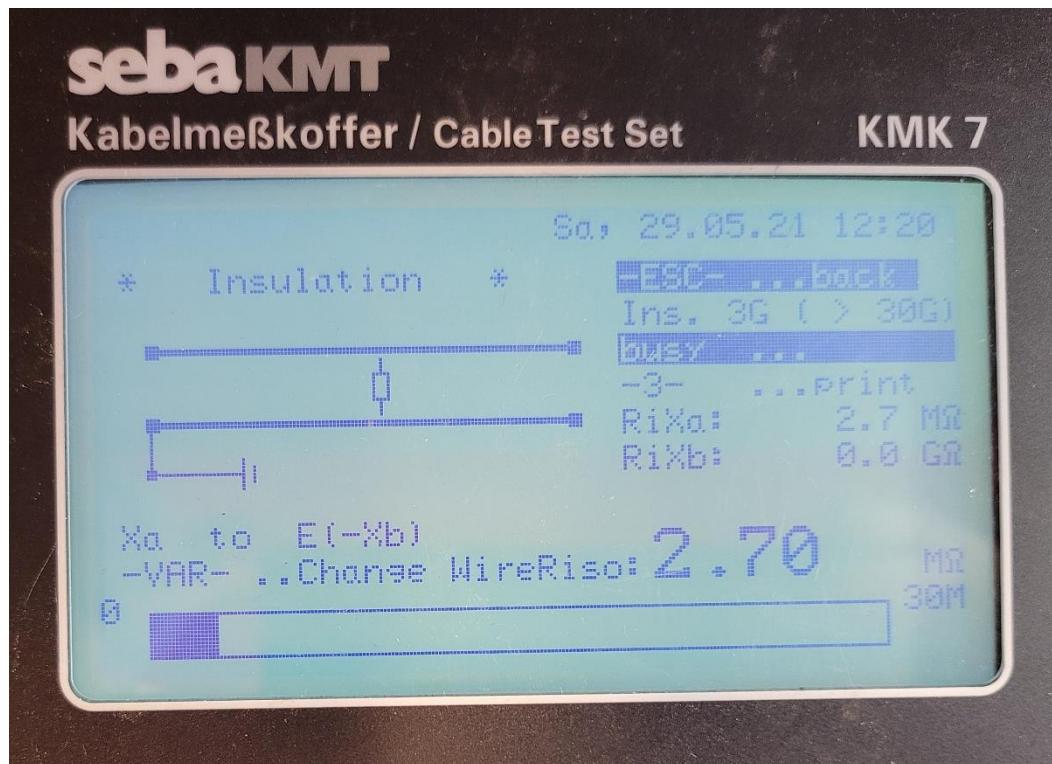

- Merenjem otpornosti uzemljenja nije ustanovljena smetnja

Situacija #3

- Merenjem otpornosti izolacije izmerene su sledeće otpornosti: crna-crvena $2,7 \text{ M}\Omega$; crna-žuta $798,5 \text{ k}\Omega$; crna-bela $0,25 \text{ k}\Omega$; crvena-žuta $2,0 \text{ M}\Omega$ i bela-žuta $798,5 \text{ k}\Omega$. Sve izolacije u odnosu na zemlju su ispravne

o: 798.5 kΩ
30M

o: 0.25 kΩ
30M

- Koji most treba primeniti na predločiranje smetnje?
  - Marejev
  - Kipfmilerov

Situacija #3

a) Marejev

Kako treba priključiti žile na most?

- I. crvena – E, crna – A, bela – B
- II. crna – E, bela – A, zemlja – B
- III. bela – E, žuta – A, crna – B
- IV. žuta – E, crna – A, bela – B
- V. Nekako potpuno drugačije...

b) Kipfmilerov

Kako treba priključiti žile na most?

- I. bela – E, crna – A, žuta – B
- II. crna – E, bela – A, crvena – B
- III. brna – E, žuta – A, zemlja – B
- IV. zemlja – E, crna – A, bela – B
- V. Nekako potpuno drugačije...

Situacija #3

a) Marejev

- I. $L = 1 \text{ km}$
- II. $L = 2 \text{ km}$
- III. $L = 3 \text{ km}$
- IV. $L = 4 \text{ km}$
- V. $L = 5 \text{ km}$

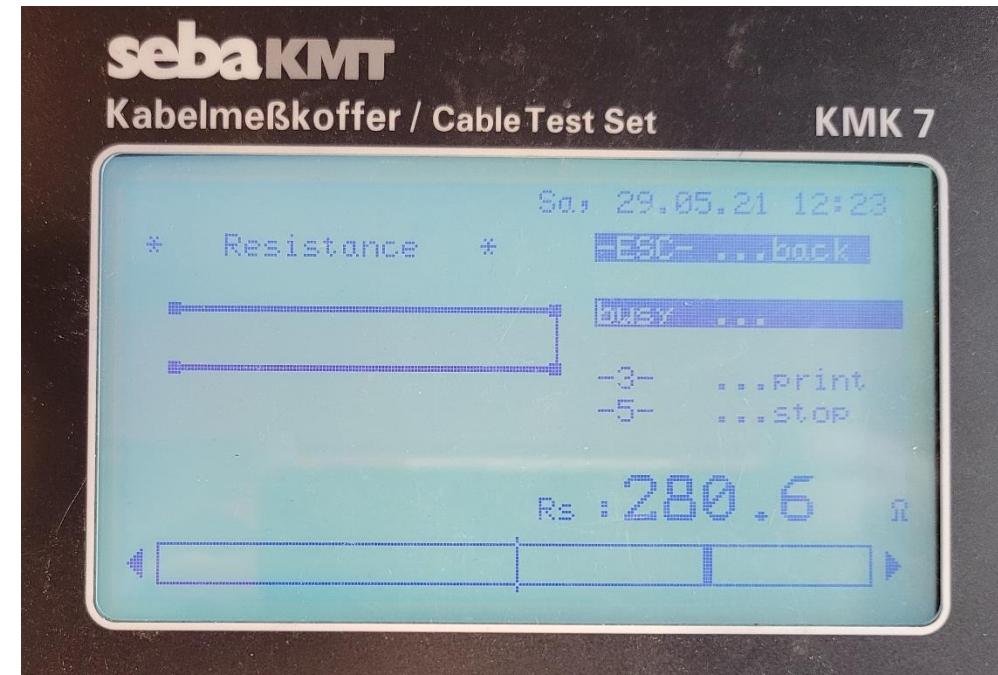
b) Kipfmilerov

- I. $L = 1,5 \text{ km}$
- II. $L = 2,5 \text{ km}$
- III. $L = 3,5 \text{ km}$
- IV. $L = 4,5 \text{ km}$
- V. $L = 5,5 \text{ km}$

Situacija #3 – svi!

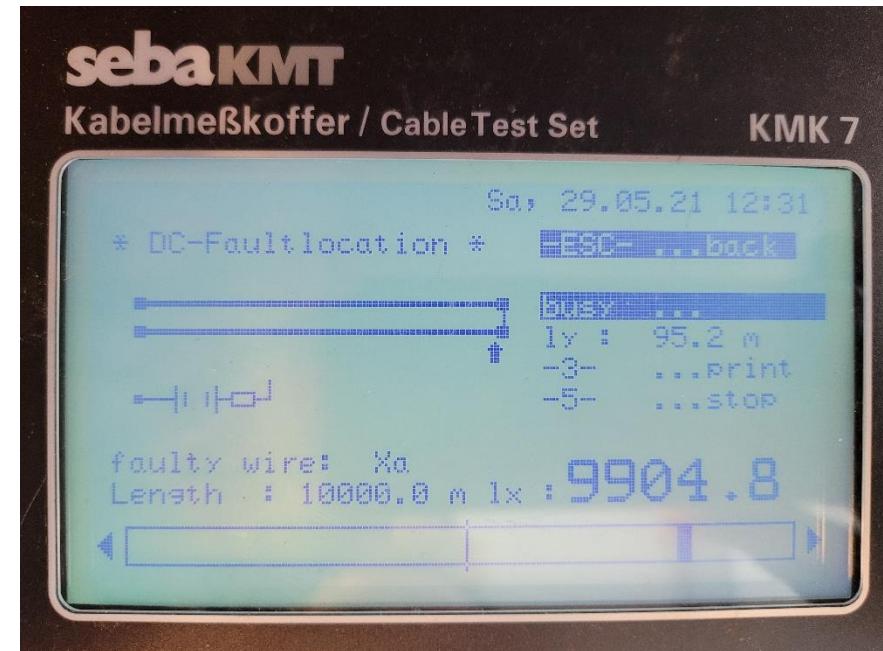
- Nacrtajte raspored povezivanja žila na ulaze mosta i gde treba zatvoriti petlju
- Merenjem otpornosti petlje izmereno je:

Situacija #3 – svi!

- Nakon uravnotežavanja most je pokazao 9904,8 podeoka od 10000,0

- Izračunajte udaljenost do smetnje
- Šta treba uraditi na kraju merenja?